

Pigmente Fungiform Papilla: Olgu Sunumu ve Literatürün Gözden Geçirilmesi

Pigmented Fungiform Papillae: Case Report and Review of the Literature

Atiye OĞRUM,^a
Zennure TAKÇI,^a
Hava YILDIZ SEÇKİN^a

^aDeri ve Zührevi Hastalıkları AD,
Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Tıp Fakültesi,
Tokat

Received: 27.03.2018
Received in revised form: 21.05.2018
Accepted: 24.05.2018
Available online: 11.07.2018

Correspondence:
Atiye OĞRUM
Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Tıp Fakültesi,
Deri ve Zührevi Hastalıkları AD, Tokat,
TÜRKİYE/TURKEY
aogrums@yahoo.com

Bu çalışma, Uluslararası Dermatoloji
Dermatopatoloji ve Estetik Akademisi Kongresi
(8-11 Mart 2018, Ankara)'nde poster olarak
sunulmuştur.

ÖZET Pigmente fungiform papilla (PFP), dildeki fungiform papillaların pigmentasyonu ve genişlemesiyle karakterize benign bir tablodur. Siyah ırkta yaygın olup ve bir varyasyon olarak kabul edilmekle birlikte sarı ırkta nadir görülmektedir. Anterolateral ve dil uç kısmındaki fungiform papillaların lokal alanlar şeklinde etkilendiği (Tip 1); dil dorsumunda 3-7 fungiform papillanın gruplar halinde rastgele etkilendiği (Tip 2) ve dil dorsumundaki tüm fungiform papillaların etkilendiği form (Tip 3) olmak üzere üç klinik paterni tanımlanmıştır. Tip 1 literatürde en sık bildirilen form olmakla birlikte, Türkiye'den bildirim nadirdir. Bu çalışmada, Tip 1 PFP tanılı olgunun literatür eşliğinde sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fungiform papilla; dil; pigmente fungiform papilla; hiperpigmentasyon

ABSTRACT Pigmented fungiform papillae (PFP) is a benign condition that is characterized by the pigmentation and enlargement of fungiform papillae. Although it is mainly seen in dark-skinned individuals and accepted as a normal variant in this group, it is less commonly seen in Asians. Three clinical patterns have been described: pigmentation involving all the fungiform papillae in a localized area on the anterolateral aspect or tip of the tongue (Type 1), 3-7 pigmented fungiform papillae randomly distributed on the dorsum of the tongue (Type 2) and pigmentation of all the fungiform papillae on the dorsum of the tongue (Type 3). Although Type 1 is the common form in the literature, it is rare in Turkish literature. Here, a case of Type 1 PFP has been reported and relevant literature has been reviewed.

Keywords: Fungiform papillae; tongue; pigmented fungiform papillae; hyperpigmentation

Pigmente fungiform papilla (PFP); dilin lateral, dorsal ve uç kısımlarında yerleşen fungiform papillaların pigmentasyonu ve genişlemesiyle karakterize benign bir tablodur.¹ Siyah ırkta sık görülen antite, beyaz ve sarı ırkta nadir gözlenmektedir. Tanı klinik bulgularla kolaylıkla konulmaktadır. Literatürde en sık bildirilen form Tip 1 olmakla birlikte, bu form Türkiye'den bildirilen hastalar içinde nadir yer almaktadır.

Bu çalışmada, Tip 1 PFP tanılı 18 yaşındaki kadın olgunun literatür eşliğinde sunulması amaçlanmıştır.

OLGU SUNUMU

On sekiz yaşındaki kadın olgu; yaklaşık yedi ay önce başlayan, dil yan ve uç kısımlarında koyu renkli lekeler şikâyetiyle dermatoloji polikliniğine başvurdu. Bilinen bir sistemik hastalık, allerji ya da atopi, ilaç ya da vitamin

kullanım öyküsü yoktu. Oral mukozada benzer pigmentasyonu olan aile bireyi mevcut değildi. Sistemik muayenesi normal olarak değerlendirildi. Olgunun deri fototipi IV idi. Oral mukoza muayenesinde dil lateral ve uç kısmındaki fungiform papillalarda belirginleşme ve bu alanlara lokalize pigmentasyon gözlemlendi (Resim 1). Bukkal ve jingival, genital mukoza ve tırnaklar doğaldı. Tam kan sayımı, rutin biyokimya testleri (açlık kan şekeri, karaciğer fonksiyon testleri, kreatinin, elektrolitler), ferritin ve vitamin B₁₂ değerleri normal sınırlarda ve hepatit markerleri negatif idi. Olgudan alınan biyopsi örneğinin histopatolojik incelemesinde; papillaların lamina propria tabakasında melanofaj varlığı saptandı (Resim 2). Öykü, klinik ve histopatolojik bulgular eşliğinde PFP tanısı alan olgunun 3 aylık izleminde klinik görünümde herhangi bir değişiklik gözlenmedi.

TARTIŞMA

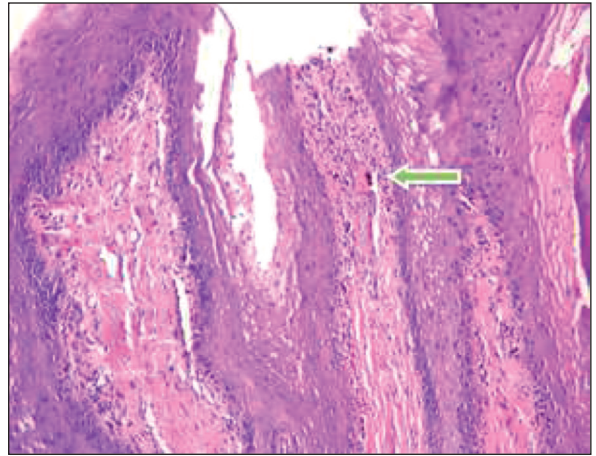
Dil dorsumu, lateral ve uç kısımlarda yerleşen fungiform papillaların renk değişikliğiyle karakterize, PFP sıklıkla asemptomatiktir. Siyah ırkta %6-30 oranında görülmeyle birlikte, beyaz ve sarı ırkta prevalansı oldukça düşüktür. Tablo sıklıkla geç infant dönemde başlayıp progresyon göstermezken, iki ve üçüncü dekada kadın predominansı göstermektedir ve deri ya da tırnak bulgusu eşlik etmemektedir.² Olgumuzda hastalık başlangıcı ikinci dekad olup, kadın predominansının görüldüğü dönemle uyumlu bulunmuş, tabloya eşlik eden tırnak ya da mukoza pigmentasyonu yoktu.

Etiyopatogenezi kesin olarak bilinmemektedir. Ohet ve ark.; iktiyozis linearis sirkumfleksa, liken planus, hemakromatozis, skleroderma, pernisiyöz anemi ve demir eksikliği anemisine eşlik eden PFP hastaları bildirmekle birlikte, hastaların çoğunda olgumuzda olduğu gibi eşlik eden hastalık saptanmamıştır.³ Ayrıca; Werchniak ve ark., genetik predispozisyonun olası etkisini düşündüren PFP tanılı anne ve kız hastası bildirmişlerdir.⁴ Olgumuzda ailede benzer klinik tablonun görüldüğü birey yoktu.

Holzwaner ve ark., tablonun üç klinik tipini tanımlamışlardır.² Birinci tipte dil lateral ve uç kı-

RESİM 1: Dil uç ve lateralinde yerleşen fungiform papillalarda pigmentasyon ve belirginleşme.

RESİM 2: Papillaların lamina propria tabakasında melanofajlar (ok) (H&E X100).

sındaki fungiform papillalarda lokalize hiperpigmentasyon görülürken, ikinci tipte dil dorsumundaki fungiform papillaların 3-7'sinde dağınık yerleşimli pigmentasyon, üçüncü tipte ise dil dorsumundaki tüm fungiform papillalarda pigmentasyon gözlenmektedir. Bayramgürler ve ark., Türkiye'den bildirdikleri PFP tanılı her iki hastayı da Tip 3 olarak değerlendirmişlerdir.⁵ Olgumuzda klinik tablo Tip 1 ile uyumlu olup, Türkiye'den bildirilen ilk Tip 1 PFP olgusudur.

Tanıya sıklıkla klinik muayene ile ulaşılabilir. Histopatolojik incelemede inflamatuvar infiltrat olmaksızın papillaların lamina propria tabakasında çok sayıda melanofaj gözlenmektedir.⁴

Melanofajlarda bulunan pigment melanin olup, demir birikimini gösteren Prusya mavisi ile boyanma gözlenmemektedir.⁴ İnflamatuar infiltrat yokluğu tablonun göstergesi olmakla birlikte, PFP'nin akkiz oluşu ve melanofaj varlığı geçici bir inflamasyon periyodunun olduğunu düşündürmektedir.⁴ Olgumuzda histopatolojik bulgular tanıyı destekler nitelikte idi.

Klinik tablonun dermoskopik görünümüne ilişkin değerlendirmelerde; Hsiao ve ark., dil dorsumunda yerleşen lezyonların dermoskopik görünümünü kaldırım taşı paterni olarak tanımlar iken; Mukamal ve ark., dil ucu ve laterale lokalize papillaları değerlendirmiş ve papilla merkezine doğru olan solmayı gül yaprağı paterni olarak tanımlamışlardır.^{6,7} Olgumuzda dermoskopik inceleme yapılmakla birlikte, tipik dermoskopik görünüm saptanmamıştır.

Benign olan klinik tablonun etkin bir tedavisi yoktur. Bununla birlikte demir eksikliğinin eşlik ettiği ve anemi tedavisi sonrası pigmentasyonda orta düzeyde gerileme bildirilen bir hasta mevcuttur.⁴ Olgumuzda eşlik eden ek hastalık saptanmadığından tedavisiz izlem planlanmıştır.

Ayrırcı tanısında oral mukozada pigmentasyon yapan hemakromatozis, pernisiyöz anemi, amalgam tatuaj, Peutz-Jeghers sendromu, Addison hastalığı, von Recklinghausen sendromu, melanositik nevüs yer almaktadır.⁸ Pigmentasyonun dağılımı, klinik özellikleri ve eşlik eden bulguların değerlendirilmesiyle kesin tanıya ulaşılabilmektedir.

Sonuç olarak, dilde pigmentasyon yapan hastalıkların ayrırcı tanısında PFP'nin düşünülmesi ile yanlış tanı ve gereksiz incelemelerin önüne geçilebilmektedir.

Etik Onam

Hastadan bilgilendirilmiş onam formu alınmıştır.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: Atiye Oğrum; **Tasarım:** Atiye Oğrum; **Denetleme/Danışmanlık:** Zennure Takçı, Havva Yıldız Seçkin; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** Atiye Oğrum; **Analiz ve/veya Yorum:** Atiye Oğrum, Zennure Takçı, Havva Yıldız Seçkin; **Kaynak Taraması:** Atiye Oğrum; **Makalenin Yazımı:** Atiye Oğrum; **Eleştirel İnceleme:** Zennure Takçı.

KAYNAKLAR

1. Scarff CE, Marks R. Pigmented fungiform papillae on the tongue in an Asian man. *Australas J Dermatol* 2003;44(2):149-51.
2. Holzwanger JM, Rudolph RI, Heaton CL. Pigmented fungiform papillae of the tongue: a common variant of oral pigmentation. *Int J Dermatol* 1974;13(6):403-8.
3. Oh CK, Kim MB, Jang HS, Kwon KS. A case of pigmented fungiform papillae of the tongue in an Asian male. *J Dermatol* 2000;27(5):350-1.
4. Werchniak AE, Storm CA, Dinulos JG. Hyperpigmented patches on the tongue of a young girl. Pigmented fungiform papillae of the tongue. *Arch Dermatol* 2004;140(10):1275-80.
5. Bayramgürler D, Aktürk A, Çifci N, Yıldız DK, Kıran R. [Pigmented fungiform papillae: report of two cases]. *Türkiye Klinikleri J Dermatol* 2007;17(2):129-32.
6. Hsiao YH, Ko JH, Lu CF, Chen MJ. Dermoscopic findings in pigmented fungiform papillae of the tongue. *Eur J Dermatol* 2011;21(5):819-20.
7. Mukamal LV, Ormiga P, Ramos-E-Silva M. Dermoscopy of the pigmented fungiform papillae of the tongue. *J Dermatol* 2012;39(4):397-9.
8. Urbina F, Sudy E. Pigmented fungiform papillae of the tongue in Laugier disease (or Laugier-Hunziker syndrome). *Actas Dermosifiliogr* 2013;104(2):173-4.